

Notitie ter opiniërende bespreking commissie Ruimtelijke Zaken

Datum vergadering: 5 april 2023

Agendapunt: 8

Onderwerp: Actualisatie verordening duurzaamheidslening Bernheze 2012

Portefeuillehouder: wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 14 februari 2023

Inleiding

Op 15 maart 2012 heeft de gemeenteraad de 'Verordening Duurzaamheidsleningen gemeente Bernheze 2012' (hierna: verordening) vastgesteld. De gemeentelijke duurzaamheidslening maakt het voor woningeigenaren in de gemeente Bernheze mogelijk om tegen een gunstige rente een lening aan te vragen voor diverse duurzaamheidsmaatregelen.

In 2021 is het budget van de duurzaamheidslening opgehoogd maar inhoudelijk is de verordening sinds 2012 niet gewijzigd. Sinds 2012 zijn er op het gebied van woningverduurzaming echter veel ontwikkelingen geweest waardoor de verordening niet meer goed aansluit bij het oorspronkelijke doel van de duurzaamheidslening, namelijk: *het ondersteunen van woningeigenaren bij het treffen van duurzaamheidsmaatregelen in of aan de eigen woning waarmee een beperking van de energievraag dan wel een vermindering van de CO2-uitstoot wordt gerealiseerd.*

De volgende ontwikkelingen vormen de aanleiding om de verordening inhoudelijk op Artikel 5.1 Duurzaamheidsmaatregelen te herzien:

- Techniek;
- Landelijke regelingen;
- Huidig gebruik van de regeling.

Techniek

Er is een nieuwe standaard voor woningisolatie, inclusief streefwaarden. De nieuwe streefwaarden bereiden de woning voor op een toekomstige aardgasvrije verwarming. In de praktijk worden bij isolerende maatregelen deze streefwaarden eenvoudig behaald omdat de toegepaste technieken verder zijn ontwikkeld. De kwaliteitseisen in de huidige verordening zijn lager dan de landelijke streefwaarden en zijn daardoor achterhaald. Daarnaast staan er enkele achterhaalde technieken in de verordening zoals gasgestookte wasdroger en zijn er ook nieuwe technieken die nog niet in de verordening staan zoals lucht-luchtwarmtepompen en energieopslag.

Landelijke regelingen

De Rijksoverheid heeft financiële regelingen ingesteld om woningeigenaren te ondersteunen bij woningverduurzaming. Ten eerste de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)¹. Met de ISDE kunnen woningeigenaren subsidie krijgen voor het nemen van be-

¹ www.rvo.nl/isde

sparende en duurzame maatregelen in de eigen woning. De subsidie dekt ongeveer 15% van de kosten bij één maatregel en ongeveer 30% van de kosten bij twee maatregelen of meer².

Ten tweede de Energiebespaarlening van het Nationaal Warmtefonds³. De Energiebespaarlening kent veel gelijkenissen met de gemeentelijke duurzaamheidslening maar bevat wel de meest recente kwaliteitseisen en is ruimer in het minimale en maximale leenbedrag. De gemeentelijke duurzaamheidslening biedt een gunstiger rentetarief⁴⁶.

Huidig gebruik van de regeling

Een kwantitatieve evaluatie⁵ van het gebruik van de duurzaamheidslening laat zien dat:

- De duurzaamheidslening voor 8 van de 23 maatregelen gebruikt wordt;
- De duurzaamheidslening voor 73% gebruikt wordt voor alleen zonnepanelen;
- De duurzaamheidslening voor 14% gebruikt wordt voor twee maatregelen of meer;
- Het gemiddelde bedrag per aanvraag € 7.300 bedraagt;
- Het jaarlijks aantal aanvragen snel toeneemt. Van gemiddeld 5 aanvragen in 2012-2020 naar 36 aanvragen in 2021 en 49 aanvragen in 2022.

Voor de duurzaamheidslening is in 2012 € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit budget resulteerde sinds 2017 regelmatig in een wachtlijst. Het budget is in 2021 verhoogd met € 1.000.000, waarvan op dit moment nog ongeveer € 500.000 beschikbaar is.

Deze notitie bevat drie mogelijke scenario's om de verordening te actualiseren. De volgende vragen leggen we hiertoe ter opiniërende bespreking voor aan uw commissie:

- De techniek geeft aanleiding om de verordening te actualiseren (scenario 1). Geeft het huidige gebruik van de regeling ook aanleiding om de duurzaamheidslening te heroriënteren (scenario 2 of 3)?
- Zo ja, welk scenario geniet de voorkeur?

Scenario's

Scenario 1: Actualisatie van de verordening

In dit scenario wordt de verordening geactualiseerd. De kwaliteitseisen worden geconformeerd met de landelijke standaard en streefwaarden. Daarnaast worden achterhaalde maatregelen die niet meer bij duurzaamheidsdoelstellingen passen verwijderd. Concreet gaat het dan om de maatregelen genoemd onder artikel 5, lid D: (1) Hr-ketel, (7) gasgestookte wasdroger en (9) Kachel of ketel voor verbranding van houtpellets voor ruimteverwarming.

Ook worden de watermaatregelen, genoemd onder artikel 5, lid E, uit de verordening gehaald. Er zijn voor deze maatregelen de afgelopen tien jaar geen aanvragen ingediend. Daarnaast zijn de kosten voor deze maatregelen laag en kennen de maatregelen binnen andere regelingen zoals de subsidie van Waterschap Aa en Maas⁶ voldoende aandacht.

² Woningeigenaren kunnen alleen de netto kosten (verduurzamingskosten minus subsidie) financieren met de duurzaamheidslening.

³ www.warmtefonds.nl/particulieren

⁴ Bij de inwerkingtreding van de Verordening Duurzaamheidsleningen in 2012 werd er nog een maximale leeftijdsgrens van 75 jaar gehanteerd. Sinds november 2022 is de leeftijdsgrens komen te vervallen en kan elke woningeigenaar uit Bernheze boven de 18 jaar een aanvraag indienen. De Energiebespaarlening kent ook geen leeftijdsgrens.

⁵ Zie voor de volledige evaluatie en vergelijking '25470 Evaluatie en vergelijking Duurzaamheidslening Bernheze'.

⁶ www.aanenmaas.nl/regelen/subsidie-klimaatbestendige-maatregelen

Voordelen

1. De verordening is toekomstvast.

Nadelen

1. Het gebruik van de duurzaamheidslening verandert niet. De duurzaamheidslening zal voornamelijk ingezet worden voor het financieren van zonnepanelen.

Kosten

Deze notitie heeft geen (directe) financiële consequenties. Tegelijkertijd heeft het actualiseren van de verordening wel effect op het beschikbare budget van de duurzaamheidslening. Bij scenario 1 mag verwacht worden dat het gebruik van de lening hetzelfde blijft. Met dezelfde lijn als het afgelopen jaar, is het huidige budget medio 2024 volledig benut.

Scenario 2: Actualisatie en nieuwe focus

In dit scenario wordt de verordening geactualiseerd (zoals omschreven in scenario 1) én wordt een nieuwe focus aangebracht. Op dit moment wordt de duurzaamheidslening voornamelijk gebruikt voor het financieren van zonnepanelen en minder voor andere duurzaamheidsmaatregelen. In dit scenario wijzigen we de verordening, zodat de duurzaamheidslening wordt ingezet voor woningverduurzaming (m.n. isoleren en warmtepomp); financiering van zonnepanelen is alleen mogelijk in combinatie met een andere verduurzamingsmaatregel.

Voordelen

1. De verordening is toekomstvast;
2. Woningeigenaren worden gestimuleerd om naast energieopwekking een stap extra te zetten in de verduurzaming van de eigen woning;
3. Het budget wordt effectiever benut voor woningverduurzaming.

Nadelen

1. Woningeigenaren die willen lenen voor zonnepanelen, kunnen geen gebruik meer maken van de gemeentelijke duurzaamheidslening. Anderzijds maakt de Rijksoverheid de aanschaf van zonnepanelen eenvoudiger (btw-vrijstelling i.p.v. teruggave van btw) en kunnen zij wel nog terecht bij de landelijke Energiebespaarlening.

Kosten

Deze notitie heeft geen (directe) financiële consequenties. Tegelijkertijd heeft het actualiseren van de verordening wel effect op het beschikbare budget van de duurzaamheidslening. Naar verwachting wordt het gemiddelde bedrag per aanvraag hoger maar zullen er iets minder aanvragen ingediend worden. Naar verwachting kan het huidige budget in scenario 2 een langere periode overbruggen dan in scenario 1.

Scenario 3: Actualisatie en gelijkmatigere verdeling budget

In dit scenario wordt de verordening geactualiseerd (zoals omschreven in scenario 1) én wordt gezorgd voor een betere verdeling van het budget. Op dit moment wordt de duurzaamheidslening voornamelijk gebruikt voor het financieren van zonnepanelen en minder voor andere duurzaamheidsmaatregelen. In dit scenario wijzigen we de verordening, zodat financiering van zonnepanelen alleen gedeeltelijk mogelijk is (bijvoorbeeld 50% of 75%⁷).

⁷ Minder dan 50% wordt niet geadviseerd i.v.m. het minimum leenbedrag van € 2.500.

Voordelen

1. De verordening is toekomstvast;
2. Het budget wordt effectiever benut voor woningverduurzaming.

Nadelen

1. Woningeigenaren die willen lenen voor zonnepanelen, kunnen maar voor een deel van de kosten gebruik maken van de gemeentelijke duurzaamheidslening. Het andere deel van de kosten dienen zij zelf te betalen. Dit kan een drempel zijn. Anderzijds maakt de Rijksoverheid de aanschaf van zonnepanelen eenvoudiger (btw-vrijstelling i.p.v. terug-gave van btw) en kunnen zij voor volledige financiering terecht bij de landelijke Energiebespaarlening.

Kosten

Deze notitie heeft geen (directe) financiële consequenties. Tegelijkertijd heeft het actualiseren van de verordening wel effect op het beschikbare budget van de duurzaamheidslening. Naar verwachting wordt het gemiddelde bedrag per aanvraag lager. Naar verwachting kan het huidige budget in scenario 3 een langere periode overbruggen dan in scenario 1.

Vervolg

Na de opiniërende bespreking in de commissie Ruimtelijke Zaken worden opmerkingen en verdere inbreng vanuit uw commissie meegenomen in het inhoudelijke wijzigingen van artikel 5.1 van de verordening. Het inhoudelijk wijzigen van artikel 5.1 van de verordening is op grond van artikel 5.2 een bevoegdheid van het college. De overige artikelen worden niet aangepast. Na publicatie treedt de gewijzigde verordening direct in werking.

De gewijzigde verordening zal intern afgestemd worden en worden gedeeld met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) als uitvoerder van de duurzaamheidslening. Ook zal de pagina op de gemeentelijke website omtrent de duurzaamheidslening aangepast worden en er over de gewijzigde verordening gecommuniceerd worden via de gemeentelijke communicatiekanalen zoals de MooiBernhezeKrant.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- 26077 Verordening Duurzaamheidsleningen gemeente Bernheze 2012
- 25470 Evaluatie en vergelijking Duurzaamheidslening Bernheze

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Antoine Walraven
waarnemend burgemeester